

Διάσκεψη των Ευρωπαϊκών Εκκλησιών

Κεντρική επιτροπή, Παραλίμνι, Κύπρος,

6-11 Οκτωβρίου 2008

Ανακοίνωση για την τρέχουσα χρηματοοικονομική κρίση

Η τρέχουσα οικονομική κρίση εγείρει σοβαρά ηθικά ζητήματα, τα οποία καλούνται οι εκκλησίες να διαπραγματευτούν, σε συνεργασία με τους αντιπροσώπους των κυβερνήσεων, τα χρηματοοικονομικά ιδρύματα και γενικότερα τον επιχειρηματικό κόσμο.

Η παρούσα κρίση δηλώνει ολοφάνερα ότι η χρηματοοικονομία έχει απομακρυνθεί σημαντικά από την οικονομία προϊόντων και υπηρεσιών. Το χρήμα και άλλα χρηματοοικονομικά εργαλεία, τα οποία έχουν ως προορισμό να συμβολίζουν τους καρπούς του ανθρωπίνου μόχθου, όλο και περισσότερο διαχωρίζονται από τα υλικά αγαθά. Αν η οικονομία στηρίζεται ολοκληρωτικά σε διαδικασίες κατά τις οποίες το χρήμα δημιουργεί χρήμα, ποτέ δε θα είναι απόλυτα σταθερή και θα προκαλεί, ίσως, όλο και μεγαλύτερες κρίσεις. Έχοντας συναίσθηση αυτού, επικροτούμε τις εκκλήσεις όλων όσων επιμένουν στην αποκατάσταση της αλληλεξάρτησης μεταξύ χρηματοοικονομίας και 'πραγματικής' οικονομίας.

Επίσης, υπάρχει σαφής έκκληση για διαφάνεια και καλύτερο έλεγχο της χρηματιστικής αγοράς. Η δύναμη τέτοιων δομών είναι τεράστια στο σύγχρονο κόσμο. Ωστόσο, οι λαοί ανησυχούν συχνά, και όχι δίχως λόγο, για την έλλειψη κατανόησης των αποφάσεων και της πολιτικής, που ακολουθεί η ηγεσία των χρηματοοικονομικών εταιρειών. Επιβάλλεται επιτακτικά ένας ανοιχτός και ειλικρινής διάλογος ανάμεσα σ' αυτούς και τους πολίτες, καθώς ο λαός έχει το δικαίωμα να γνωρίζει τη λογική πίσω από τις διαδικασίες που επηρεάζουν τις ζωές τους. Η οικονομία δεν είναι ένας αποκλειστικός χώρος, μόνο για τους επαγγελματίες οικονομολόγους. Αποτελεί ένα πολύ σημαντικό κομμάτι της κοινής

μας διαβίωσης και οι πολίτες οφείλουν να έχουν λόγο σε όλες τις διαδικασίες και να συμβάλλουν σε αυτό τον τομέα.

Εκατομμύρια άνθρωποι έχουν ήδη πληγεί από την πρόσφατη οικονομική κρίση. Πολλοί είναι αυτοί που ανησυχούν για τις επενδύσεις τους και τα συνταξιοδοτικά τους ωφελήματα που μειώνονται γρήγορα. Φοβούνται ότι η κατώτατη γραμμή θα επέλθει των ορίων του συστήματός τους και άνθρωποι θα χάσουν τα σπίτια τους. Ως διάσκεψη των ευρωπαϊκών εκκλησιών προτρέπουμε τις κυβερνήσεις να γνοιαστούν περισσότερο για την προστασία κυρίως των ευπαθών πολιτών και έτσι να επικρατήσει ένα αίσθημα δικαιοσύνης. Καλωσορίζουμε τις αποφάσεις των κρατικών αρχών, που έχουν στόχο την προστασία των πολιτών και προτρέπουμε τις κυβερνήσεις και τη διεθνή κοινότητα να δείξουν μία πιο στρατηγική προσέγγιση εξετάζοντας τα βαθύτερα αίτια της κρίσης. Υποστηρίζουμε ότι αυτό θα οδηγούσε σε ένα σοβαρό επαναπροσδιορισμό των αρχών της παγκόσμιας χρηματοοικονομίας. Απαιτείται επίσης μια νέα αποστολή προς αναζήτηση πιο δίκαιων διακανονισμών ανάμεσα στις πλούσιες και φτωχές χώρες. Το ύψος του χρέους, ιδρυμάτων και ανεξάρτητων πολιτών, αποτελεί σοβαρό λόγο ανησυχίας και ενόψει αυτού, υπάρχει ανάγκη να αναθεωρήσουμε το ρόλο και τη θέση του χρήματος στην κοινωνία. Στο φως αυτής της οικονομικής κρίσης, προτρέπουμε τις κυβερνήσεις να μην ανακαλέσουν όποια σχέδια ως προς την ακύρωση των χρεών των υπερχρεωμένων χωρών, απόφαση που τονίστηκε κατά την εκστρατεία “Ιωβηλαίο 2000”.

Ελπίζουμε ότι η διαδικασία συνεργασίας, που ξεκίνησαν διάφορα ευρωπαϊκά κράτη, θα συμπεριλάβει και άλλες χώρες της ηπείρου μας και θα εξαπλωθεί σε όλο τον κόσμο. Λαοί της Ευρώπης και άλλων ηπείρων οφείλουν να συνεργαστούν με αλληλεγγύη αποβλέποντας μαζί σε μια δίκαιη και διαρκή λύση του προβλήματος. Η συμμετοχή διαφόρων εμπειρογνομόνων και όλων των κοινωνικών ομάδων σ’ αυτή τη διαδικασία θα αποτελούσε εγγύηση ότι έγινε κατανοητή από την κοινή γνώμη και θα κέρδιζε την ευρεία δημόσια υποστήριξη.

Οι εκκλησίες έχουν ήδη δραστηριοποιηθεί σε διάλογο με τις κυβερνήσεις και τα χρηματοοικονομικά ιδρύματα αναφορικά με την κατάσταση της χρηματοοικονομίας. Οι

εργασίες της Επιτροπής “Εκκλησία και Κοινωνία” του ΣΕΕ πρέπει να σημειωθούν, όπως επίσης και ο διάλογος ανάμεσα στο Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιών και τα διεθνή οικονομικά ιδρύματα. Καλούμε τις εκκλησίες να εμβαθύνουν στη μελέτη της σύγχρονης οικονομίας και της ηθικής της διάστασης. Η μελέτη αυτή πρέπει να βρίσκεται στη βάση ενός ευρέως και ανοιχτού διαλόγου με τους ισχυρούς. Και πάλιν, καλούμε τους χριστιανούς να βρίσκονται σε αλληλεγγύη με τους πιο φτωχούς και ευπαθείς στις κοινωνίες μας.

Είμαστε βαθιά πεπεισμένοι ότι οι κοινωνικές πρόοδοι πρέπει να καθοδηγούνται όχι από την πλεονεξία και την επιθυμία για υλική ευημερία, αλλά από την αγάπη, τη δικαιοσύνη και την ευσπλαχνία. Έχοντας συναίσθηση αυτού, ευχόμαστε να παραμείνουμε πιστοί στο λόγο της Αγίας Γραφής, σύμφωνα με τον οποίο “ότι πάν τω εν τω κόσμω, η επιθυμία της σαρκός και η επιθυμία των οφθαλμών και η αλαζονεία του βίου, ουκ έστιν εκ του πατρός, αλλ’ εκ του κόσμου εστί. και ο κόσμος παράγεται και η επιθυμία αυτού ο δε ποιών το θέλημα του θεού μένει εις τον αιώνα.” (Α’ Ιωάν. β’, 16-17).